

Hunfalvy János:
A DOBSINAI JÉGBARLANG

Alig van ország, melyet a jó Isten oly bőkezűen megáldott minden széppel és minden jóval, mint a mi gyönyörű hazánk.

Természeti szépségekben bővelkedik különösen egész Kárpáthegységünk. De nem csak természeti szépségekben, hanem természeti ritkaságokban is gazdag a Kárpátok.

Ilyen egyebek között a dobsinai jégbarlang is. Ez a csodás, föld alatt levő meseszerű jégvilág, mely már világszerte ismeretes, Gömör megye északi részén, Dobsina város határában fekszik. Ez a jégbarlang minden eddig ismert jégbarlangot felülmúl mind kiterjedésre, mind nagyszerűsége nézve.

Egészben véve két főrészből áll, úgymint a tág, teremszerű felső részből, meg a folyosó alakú alsó részből.

Ha a bejáraton át a barlang szűk, eljegesedett torkában haladunk lefelé, először is a barlang felső részébe, a „Kis terem”-be jutunk. Tágas tér ez, melynek egész padlózatát merő jég alkotja, szikla bolthajtását felséges jégkristályok milliói borítják. Több nevezetes jégalakzata közül említendő a „Vizzuhatag”, mely a sziklaoldalból hatalmas ívekben lezuhant víztömeg s csak mozdulatlanlansága mutatja, hogy jéggé van fagyva.

A barlangban kényelmes fapadlózat, járókon, száraz lábbal juthatunk el minden érdekes ponthoz. A „Kis terem”-ből a barlang fő részébe, a felséges „Nagy terem”-be jutunk. Ennek magassága 10-11 méter, szélessége 12 méter, hossza 35-60 méter. Padlózata részint tükörsima jég, részint lejtős-dombos jégtömeg. Boltozatát hatalmas mészhegy-bolthajtás alkotja, melyről kisebb-nagyobb jégcsapok, csillagalakzatok s ragyogó jégkristályok csüngenek alá. Itt van a barlang legérdekesebb csodája, a „Három jégoszlop”. Mindegyik átlátszó, tiszta jégből van. Magassága 8-10 méter, átmérője 2-3 méter. Ezek nem egészen tömött jégdarabok, hanem kisebb-nagyobb üregek vannak bennük olyanformán, mintha hólyagok volnának. Külsőjüket ezer változatos jégéktény díszíti. Jégzalagok, összekuszált finom szálak, gyöngysorok, lefüggő hosszú rojtok, tiszta tündöklő jéglapok, levelek, sarló formájú hegyes jégcsapok alkotják díszítményét leírhatatlan változatokban, melyek szemünk minden mozdulatára más meg más csillogó alakot mutatnak. Felséges látvány!

Imént még a szabad természet napos ege alatt a pompás kilátás elragadó képében gyönyörködtünk; virágos rét, erdős hegyoldal zöldje vett körül bennünket; mozgalom, pezsgés, élet mindenütt: itt a föld alatt ünnepies csend, nyugalom környékez. A boltozatról kísérteties zajjal hullnak alá a vízcseppek, lépteink egyhangú kongása rémesen hangzik vissza az óriási jégtömegek között.

Nem kevésbé érdekes a barlang alsó része is, melynek hossza 200 méter, szélessége 6-15 méter, magassága 15-22 méter.

Habár fenn a teremben a jégpadlózat terjedelme meglepett is bennünket, mégis akkor fog csak el az igazi bámulat, midőn ugyanazt a jégpadlót itt egész vastagságában is látjuk. E 200 méter hosszú, 15-22 méter magasságú szakadatlan jégfal oly óriási

tömeg, amelyet csak a sarkvidéken lehet látni, de amilyen a mi éghajlatunk alatt sehol sincs. Említésre méltóbb jégalakulások itt: a „Lugas”, melyet magas jégdombon összeboruló gyönyörű jégglombozat alkot, s ezerféle átlátszó ragyogó jégvirág díszít. Itt van még a jégbe vágott „Alagút”, a „Gótkápolna”, a ragyogó „Gyémántfüggöny” csillogó jégdíszítményeivel, az átlátszó jégcsapokból alkotott „Orgona”, az „Óriási vízesés”, stb. A folyosó egy helyen hirtelen kiszélesedik, fenekén a boltozatról leszakadozott roppant sziklaromok hevernek.

A barlang megtekintése 1 ½-2 órába kerül. A tartózkodás benne kellemes; lég-huzamnak legkisebb nyoma sem észlelhető. De azért mégis célszerű, hogy melegebb ruhát vegyünk magunkra. Mielőtt bemennénk, teljesen hűljünk le, kijövetkor pedig ismét óvatosan s ne hirtelen térjünk vissza a nyár forró levegőjébe, mert a hőmérséklet hirtelen változtatása könnyen nagy bajt okozhatna.

(1901)